

Case Mix Conference 2009 - Fukuoka, Japan

Jordskalv, vulkaner, tyfoner, tsunami

Jordskalv

Japan är ett av världens seismologiskt mest aktiva områden. Här sker ungefär 20 % av världens jordbävningar över sex på Richterskalan. Dagligen sker flera jordskalv, de flesta för små för att uppfattas. De större förstår både byggnader och vägar. Enligt de flesta experter har Japan gått in i en mer aktiv fas av en jordbävningscykel med ökad risk för en riktigt stor jordbävning.

Vulkan

Aktiva vulkaner omringas ofta av stängsel för att ingen ska kunna gå för nära. Giftiga ångor kan ibland oförutsätt läcka från omkringliggande mark.

Tyfoner

Tyfoner är tropiska stormar som motsvarar orkan i styrka. I Japan infaller tyfonsäsongen från juni till oktober. När en stor tyfon närmar sig avstannar tåg, flyg och busstrafik lokalt. Tyfonen brukar pågå i några timmar.

Tsunami

Flodvågor orsakas av havsbottnens vertikala rörelser i samband med jordbävningar, vulkanutbrott eller jordskred. Inget land drabbas av tsunami i den omfattning som Japan gör, och Japan har ett mycket sofistikerat varningssystem för tsunami. I genomsnitt drabbas Japan var sjunde år av en större flodvåg.

Säkerhet

Japan är ett jämförelsevis mycket säkert land. Såväl inbrott som överfall är ovanliga. De våldsbrott som trots allt förekommer är normalt begränsade till stridigheter mellan rivaliserande kriminella grupper.

Japan har vänstertrafik, en fara på japanska vägar är fortkörning. Taxibilar bromsar ofta in hastigt och utan förvarning för att plocka upp en kund. Taxichaufförerna förstår generellt engelska dåligt. Gator och vägar är ofta kraftigt överbelastade. Vid längre färd på vanlig väg kan man inte räkna med någon högre medelhastighet.

Mobiltelefoner

Utländska mobiltelefoner fungerar i allmänhet inte i Japan, som har sitt eget mobilnät. Japanska mobiltelefoner finns att hyra på större flygplatser.

Bankomater

Bankomater i Japan accepterar normalt inte utländska kort. Under lokala helgdagar och söndagar kan det vara mycket besvärligt att få ut pengar. Många mindre restauranger och affärer accepterar inte heller betalkort.

Fågelinfluensa – H5N1

I Japan finns inga rapporterade fall av personer som insjuknat i fågelinfluensa. De japanska myndigheterna har dock skärpt sin vaksamhet för en framtida spridning av sjukdomen.

Praktisk information

Japan har en stor del uppiggande drycker som innehåller ginseng, koffein och liknande som kan göra under med baksmällor. Japanska myggmedel och mediciner mot bett är också bra, liksom handvärmare för fickan (*kaïro*) som säljs på apotek och närbutiker.

Passagerare som reser från någon av flygplatserna Kansai, Narita eller Fukuoka måste betala en särskild avgift, *Passenger Service Facilities Charge*. På Fukuoka är den cirka 945 yen, men den är inkluderad i biljettpriset.

Alla licensierade taxibilar i Japan har gröna nummerskyltar. Rött ljus på fordonets tak betyder att bilen är ledig. Man kan vinka till sig en taxi eller leta upp en taxihållplats. Det är emellertid ganska dyrt att åka taxi och utrymmet för bagage är begränsat. Dörrarna på japanska taxibilar sköts elektroniskt från insidan av föraren. Få taxichaufförer pratar engelska.

För att komma av ett fullpackat tåg ska man bara knuffa sig ut, utan ett ord. Fastnar du utan att nå dörren ropar du "*orimass*" ("jag ska gå av").

Man ska vara försiktig när man går och inte gå mot rött. Att gå när det är rött ljus uppmuntras inte och praktiseras sällan av japaner. Om du gör det kan andra tro att ljusen slagit om och följa efter utan att tänka. Du kan också få en tillsägelse av polisen.

Man bör inte gå på risfält då det är odlad privatmark. Man bör också undvika "*yakuza*" – maffian, extremistpolitiska rörelser och vissa religiösa sekter.

Matförgiftning är sällsynt tack vare en god hälsostandard – en upprörd mage beror förmodligen på kostförändringen. Kranvatten går att dricka över hela Japan, även om det kan smaka klor i städerna. Rått kött kan ätas på bra restauranger, men undvik att äta rått björnkött (*kuma*) och rått vildsvinskött (*botan*) då det finns risk för att få trichinosis av parasiter.

Case Mix Conference 2009 - Fukuoka, Japan

Offentliga toaletter

Japanska toaletter kan vara allt från högst sofistikerade till mycket enkla, i form av fördjupningar som man hukar sig över, med ansiktet mot den uppbyggda kortsidan, medan man ser till att inget faller ut ur fickorna. För att ta reda på om toaletten är upptagen, knacka på dörren och hör om någon knackar tillbaka. Toalettpapper och handdukar finns oftast inte, så ha pappersduk med dig. På äldre toaletter i västerländsk stil kan man ofta välja mellan liten och stor spolning. Det kan även finnas en panel som, om man trycker på den, spelar en melodi eller gör ett spolljud för att diskret dölja naturliga ljud. Nyare toaletter kan ha uppvärmda sitsar, automatiska sittskydd, bidé och varmluftstork.

Prisjämförelse (december 2007 i Tokyo)

Enligt Forex 6 oktober 2009:

100 JPY	8,04 SEK
500 JPY	40,22 SEK
1 000 JPY	80.45 SEK

Coca Cola	120 JPY
Kopp kaffe	400 JPY
Öl	230 JPY
½ l mineralvatten	130 JPY
Skål av Japanska nudlar	700 JPY
Big Mac	280 JPY
Taxiresa 5 km	1 600 JPY

Vanliga ord och fraser samt nödsituationer

Ja/nej	Hai/ie	... inte...	...nai/
Snälla...?	Onegai shimass	Hjälp!	Tas'kete!
Sluta!	Tomete!	Skål!	Kampai!

Jag heter...	Watashi no namae wa...
Hur mår du?	Ogenki dess-ka?
Kalla på en läkare!	Isha o yonde kudasai!
Ring efter en ambulans!	Kyukyusha o yonde kudasai!
Det brinner!	Kaji!
Kan vi få notan, tack	Okanjo, onegai shimass

Kuriosa

- Att sova med huvudet mot norr ger otur då det bara är döda kroppar som ligger i det läget.
- När en begravningsbil passerar framför dig säger man att man "måste gömma tummen", - detta beror på att tummen i Japan kallas "förälder-finger" (*Oya yubi*), så de tror att om de inte döljer tummen kommer föräldrarna snart att dö.
- Att äta stekt ål och melon i samma måltid kommer förgifta din ande och föra dig till döden.
- När man besöker någon som är inlagd på sjukhus ska man bara ha med sig snittblommor, krukväxter till de sjuka betyder otur då de symboliserar att patienten kommer förankras på sjukhuset.
- Det sägs att man kan ställa klockan efter ett japanskt tåg. De kommer i princip in på sekunden och försenas bara vid större naturkatastrofer.
- Japaner ser solbränna som just en skada på huden. Vid fint väder använder de flesta äldre kvinnor parasoll/solmössor utöver solskyddande kräm med blekmedel i.

Kuriosa forts...

- Tunnelbanan är så packad i Tokyo att de har anställda som puttar in folk i vagnarna. Detta är ingen vandringsögen.
- Allting kan köpas i automater på gatan. Till det mer spektakulära hör varm nudelsoppa (*ramen*), glass, varmt te på burk, porrtidningar, öl, saké, cigaretter och munskydd. Vandalism av apparaterna som finns överallt är väldigt ovanligt.
- Den billigaste hotellsorten är s.k. kapselhotell. Du sover i en rund cylinder något större än din kropp. Bekvämt inredd med TV ovanför huvudet.

En annan hotellvariant är "Love-hotell" där du kan få vara privat när du verkligen vill det. Ligger här och där, har robotiserad reception och alltid intressanta teman på rummen.

- Det finns en speciell nationell helgdag med namnet "Respektera de äldre". Givetvis gör man det annars också, men lite ledighet kan väl vara berättigad...
- Som japan förväntas man bestiga vulkanen och landssymbolen Fuji en gång innan man dör. Men se upp; den som gör det två gånger anses vara idiot.
- Antal Internetanvändare (i slutet av 2001): 55,93 miljoner människor.
- Ålder och erfarenhet är viktigt i Japan. Till exempel har det japanska språket olika ord för äldre bror, yngre bror osv.
- Japanerna är "världsmästare" i samarbete. Att hjälpa varann är en oskriven lag.
- Filmjölken Onaka ("mage" på japanska) sägs ju komma från Japan - men i Japan äter man inte fil!
- Japans första järnvägsförbindelse invigdes 1872, Tokyo - Yokohama.
- I Japan kallas smörgåsbord för "Viking".
- I Japan är mejeriprodukter oerhört dyra och därför används sånt som mjölk och grädde väldigt sällan i den vardagliga matlagningen. Med tanke på att en liter grädde kostar ca 200 kronor kan man förstå att en av den svenska ambassadens populäraste rätter hos japanska gäster är Janssons frestelse.

**Tack för att ni velat ta del av dessa informationsblad!
Väl mött i Japan!!!**

/V.